

Miks nad **blandavad?**

**Koodivahetuse funktsioonidest
viie rootsi-eesti kakskeelse
teismelise näitel**

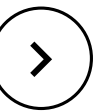
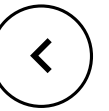
MARI-LIIS KORKUS

25.09.2020, Tartu

Koodivahetus

TÄHISTAB „MITME KEELE KASUTUST ÜHE
LAUSUNGI VÕI VESTLUSE PIIRES - SEE GA
NII LAUSE SEES KUI LAUSETE VAHEL.“
(VERSCHIK 2004: 26)

Varasemaid uurimusi

Koodivahetuse uurimusi mujalt:

- P. Auer (1984, 1995)
- R. Appel, P. Muysken (1992, 2006)
- F. Grosjean (1982, 2008)
- L. Johanson (1993, 2002)
- C. Myers-Scotton (1997, 2006)

Koodivahetuse uurimusi Eestist:

- K. Praakli (2009, 2016)
- A. Zabrodskaja (2006, 2008)
- A. Verschik (2016, 2019)
- V.-A. Vihman (2016, 2018)

Eesmärk ja hüpoteesid

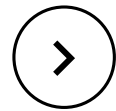

Magistritöö eesmärk oli selgitada välja, millised on **koodivahetuse funktsioonid** rootsi-eesti noorte vestlustes ühe grupi näitel.

Eesmärk ja hüpoteesid

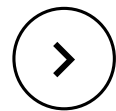

1. HÜPOTEES

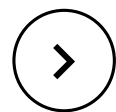
Mida suurem on kokkupuude kakskeelse keskkonnaga, seda rohkem koodivahetust esineb keelejuhi keelekasutuses.

2. HÜPOTEES

Kõige sagedamini põhjustab koodivahetust keelejuh(t)i(de) puudulik keeleoskus.

3. HÜPOTEES

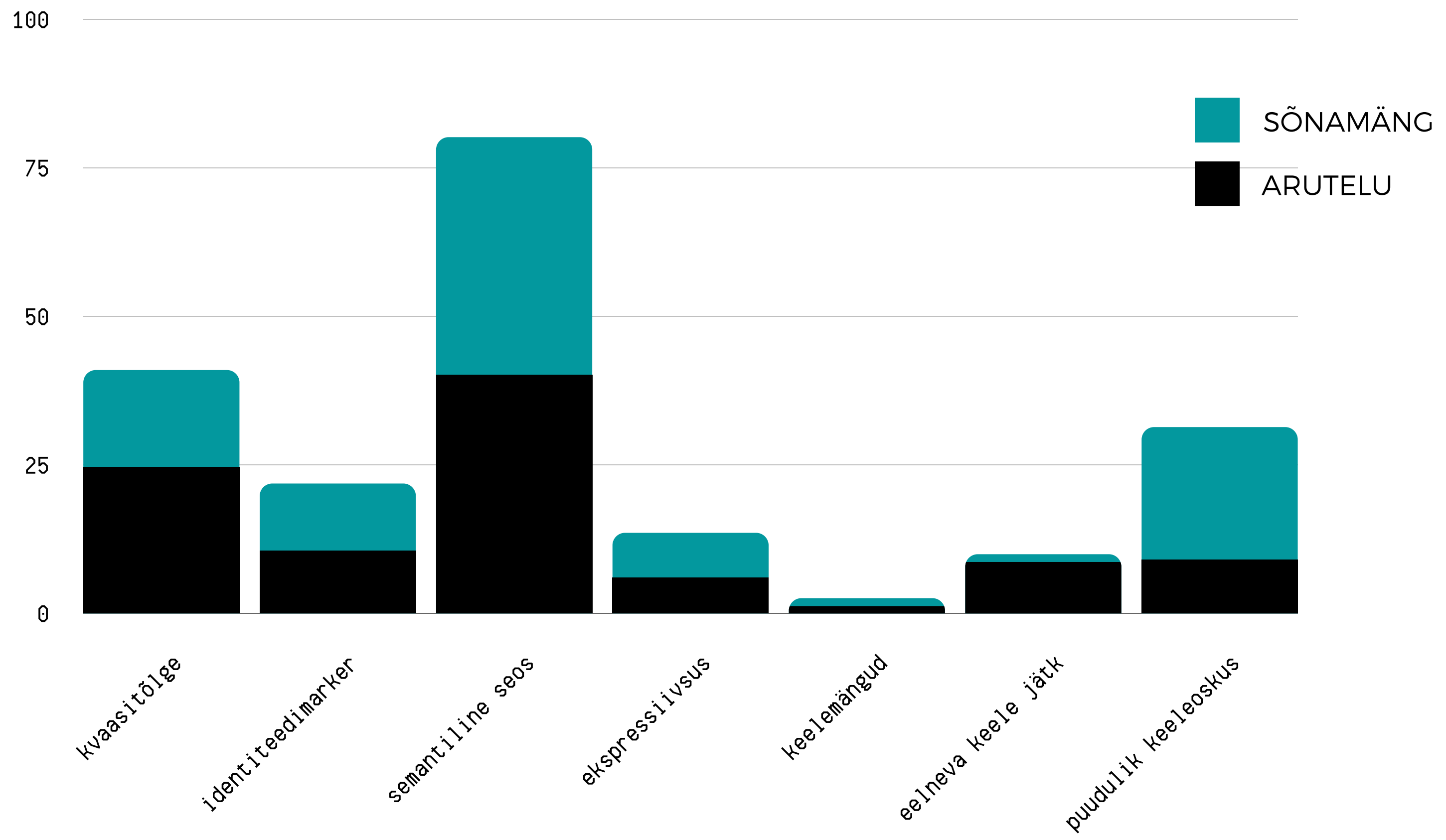
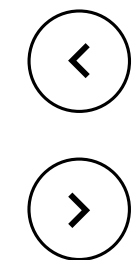
Inglise ja eesti keele vahel toimub koodivahetust umbes sama palju kui rootsi ja eesti keele vahel.

Materjal ja meetod

- 5 keelejuhti;
- 15-17 aastased (2 tüdrukut, 3 poissi);
- Elavad Stockholmis ja väh. üks vanematest eestlane.

- Küsimustik taustainfo kohta;
- Lindistamine 2019. aasta septembris:
  - Suhtluskeeled eesti ja rootsi, 2 gruppi;
  - Sõnamäng - 100 rootsi/eesti/inglise silti;
  - Arutelu - 6 etteantud teemat.

Koodivahetuse funktsioonid

Kvaasitõlge

KJ4: kui (.) paljud inimesed elavad nagu (.) samas kohas koos ja nendel on omad reeglid (.) nendel on oma eluviis ja (.) ja: (.) nad (.) \$elavad ej [>nej 'ei']\$ (.) om om många lever liksom på samma plats och har liksom instruktöör (.) de har ee (.) regler och de har

```
#kui kui paljud elavad nagu samas kohas ja {neil} on nagu juhend(id) neil on ee reeglid ja neil on#
```

KJ5: kas neil on erinevad toad (.) või mida

Semantilised seosed

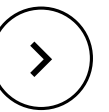
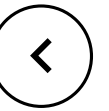
KJ2: ei ei ei ei (.) aa **Greta** teeb neid asju (..) ee ee

KJ1: aa: **skolaktivist** [>(en) skolaktivist 'kooliaktivist']

KJ2: aga **teeb paljude inimesega seda** (.) sellepärast see ongi seda kutsutud

KJ1: **skol-** (.) **demonstration** [>(en) skola 'kool', >(en) demonstration 'esitlus, protest']

Ekspressiivsus

KJ4: meie lihtsalt mingi vaatasime Mamma Miat ja (.) ruumis üksinda vaikuses

KJ3: aga see oli väga tore

KJ4: see oli väga cozy [>cozy 'hubane']

Keelemäng

KJ5: jaa see=on (...) ee

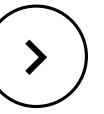
KJ3: \$see on tõsi\$

KJ5: saan sant son sânt [>sân 'selline']

KJ3: \$sant\$

KJ5: see on tõsi on ju (.) niimoodi öeldakse

Eelmise keele jätk

KJ2: *Greta är ute och* [> (att) vara 'olema', >ute 'väljas', >och 'ja']

KJ1: *dremonstrerar* [> (att) demonstrera 'protestima']

KJ2: *ei teine sõna*

KJ1: *skrikar* [>(att) skrika 'karjuma'] [hehe]

Puudulik keeleoskus

KJ3: astelpajud

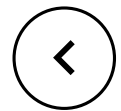
KJ4: ei kollased vaarikad (.) aga hjortron [>(ett) hjortron 'murakas']

KJ5: ei see pole (.) jah hjortron (...) mis põldmari on siis

KJ4: ee need mustad vaarikad

KJ5: aha okei (...) björnbär [>(ett) björnbär 'põldmari']

Identiteedi markeerimine

KJ1: ei no ma: (.) ma nüüd ka proovin ma hakkasin **gymma-ma** [>(att) gymma 'treenima']
ju

KJ2: \$**jõusaalis käima**\$

KJ1: ja ja ja ja

KJ2: \$**gymma-ma**\$

Tulemused

Uurimistulemustest võis järeldada, et ...

- ... koodivahetuse kasutamise sagedus ja funktsioonid on **individuaalne** nähtus;
- ... peamiseks funktsiooniks oli **semantiline seostamine**;
- ... ümberlülitumisi toimus oluliselt rohkem **eesti ja rootsi**, kui et eesti ja inglise keele vahel.